

Väsentlighet- och riskanalys 2021

Stockholm Vatten och avfall genomför årligen en bolagsövergripande väsentlighets- och riskanalys som ligger till grund för det kommande internkontrollarbetet. I väsentlighets- och riskanalysen identifieras de processer som är väsentliga för att nå kommunfullmäktiges mål samt för att uppfylla bolagets uppdrag och åtaganden i stort. De oönskade händelser som kan uppstå om processerna inte fungerar identifieras och sannolikhet och konsekvens av dessa bedöms. Utifrån riskvärdena beslutas vilka processer som ska ingå i nästkommande års internkontrollplan och därmed granskas.

Genomförande av väsentlighets- och riskanalysen

1. *Identifiering av processer och arbetssätt*

De processer och arbetssätt som är väsentliga för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsmål samt för att uppfylla bolagets uppdrag och åtaganden i stort ska identifieras och dokumenteras. (En process är ett systematiskt arbetsflöde som beskriver vad som ska göras och kan innehålla ett eller flera arbetssätt. Ett arbetssätt är en metod för att genomföra en process.)

2. *Systematiska kontroller*

De systematiska kontroller som används i processen ska beskrivas och dokumenteras. Om det saknas systematiska kontroller i någon process ska det dokumenteras. (Systematiska kontroller är kontroller som är integrerade i det löpande arbetet och syftar till att motverka oönskade händelser.)

3. *Identifiera oönskade händelser*

De oönskade händelser som kan uppstå om processen inte fungerar ska identifieras och dokumenteras. (En oönskad händelse är en avvikelse som kan uppstå när en process inte fungerar. En oönskad händelse har negativ påverkan på verksamheten och kan ha påverkan på måluppfyllelsen.)

4. *Värdera oönskade händelser – sannolikhet och konsekvens*

För de oönskade händelser som identifieras görs en konsekvens- och sannolikhetsbedömning. I analysen, bedöms hur stor sannolikheten är för att de inträffar, och vilka konsekvenser det kan få om de gör det. Sannolikhet och konsekvens bedöms enligt matrisen nedan. (En oönskad händelse bedöms utifrån konsekvens och sannolikhet på en skala ett till fem. Genom att multiplicera värdet för konsekvens (K) med värdet för sannolikhet (S) räknas ett riskvärde (R) fram. Riskvärdet anger den oönskade händelsens storlek i relation till andra.)

5. Hantera önskad händelse

Vid behov ska åtgärder identifieras för att minska konsekvens och sannolikhet för en önskad händelse. Åtgärder ska alltid identifieras för önskade händelser med totalt riskvärde 9 eller högre. Önskade händelser med riskvärde 12 eller högre ska alltid hanteras i internkontrollplanen under nästkommande år. Önskade händelser som inte hanteras i internkontrollplanen hanteras i ordinarie verksamhet.

De önskade händelsernas sannolikhet och konsekvens värderas enligt matrisen nedan. Riskvärdet beräknas genom att multiplicera värdet för sannolikhet med värdet för konsekvens.

Värde	Sannolikhet	Konsekvens
1	Osannolik Sannolikheten för att den önskade händelsen inträffar är praktiskt taget obefintlig	Försumbar Konsekvensen är obetydlig för verksamheten
2	Mindre sannolik Sannolikheten för att den önskade händelsen inträffar är liten	Lindrig Konsekvensen är liten för verksamheten
3	Möjlig Sannolikheten för att den önskade	Kännbar Konsekvensen är påtaglig för verksamheten
4	Sannolik Sannolikheten för att den önskade händelsen inträffar är trolig	Allvarlig Konsekvensen är betydande för verksamheten
5	Mycket sannolik Sannolikheten för att den önskade händelsen inträffar är mycket trolig	Allvarlig Mycket allvarlig

KF:s mål för verksamhetsområdet	Process	Arbetsätt, beskrivning	Systematiska kontroller	Oönskad händelse	S	K	RV	Ska ingå i IK-plan
1.2 Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	Hantera IT	Vidareutveckla redundans och säkerhet i produktionssystemen. (Flera aktiviteter finns)	RSA mm	Störningar skulle kunna påverka driftverksamheten.	2	4	8	Nej
1.2 Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	Utföra avfallshantering	Vi samlar in, tar emot och behandlar stockholmarnas avfall på ett effektivt och miljömässigt sätt med hög service och tillgänglighet. Vi följer upp ingångna avtal med entreprenör.	Reklamationer Registreringar Avtalsuppföljning	Strejk, stora driftstörningar, sanitära olägenheter, höga reklimationsnivåer, missnöjda kunder	2	3	6	Nej
2.2 Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	Hantera Kommunikation	Kommunikation vid arbeten eller tjänsteutförande som stör eller påverkar boende och verksamheter, samt vid leveransstörning	Kommunikationsplan, uppföljning av andel.	Att vi inte når ut med information på rätt sätt, i rätt tid till rätt mottagare vilket påverkar våra kunder negativt och därmed vårt och stadens varumärke.	3	3	9	Nej
2.5 Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	Utveckla verksamheten	Utveckling av modeller och arbetsätt för energieffektiv verksamhet.	Energikartläggningar. Energialogger i verksamheten.	Vi misslyckas i att genomföra energibesparande åtgärder i tillräcklig utsträckning på grund av hög generell belastning på verksamheterna som medför svårigheter att prioritera detta.	4	3	12	Ja
2.5 Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	Utveckla verksamheten	Utveckling av metoder och arbetsätt för hållbara produkter och tjänster	Avtalsuppföljning	Vi köper in produkter och tjänster utan att ställa tillräckligt bra hållbarhetskrav	3	3	9	Nej
2.5 Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	Utföra avfallshantering	Vi samlar in stockholmarnas separatsorterade matavfall samt stävar efter att få fler att sortera ut matavfallet så att det kan lämnas till biologisk behandling. Aktivitet: implementering av obligatoriet för matavfall.	Vägning i behandlingsanläggning avseende inlämnade mängder. Uppföljning per månad och år.	Matavfallsmålet uppnås inte på grund av att människor inte vill samla in (beteende – motstånd pga lukt, flugor, kladdigt mm), att det inte finns utrymme för kärl för separat sortering.	5	2	10	Nej

3.1 Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	Hantera ekonomifrågor	Gör en plan uppdatering av anläggningsregister avseende struktur, livslängd, underlag för investeringar	Projekt för att säkerställa systematiska kontroller inom området pågår.	Felaktiga avskrivningstider ger felaktigt resultat, otydlighet ger sämre underlag för investeringskalkyler.	4	2	8	Nej
3.1 Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	Hantera ekonomifrågor	Bidra till att hålla budgeterade investeringsnivåer Sätta gemensamma principer för investeringskalkyler/priser på tjänster/taxor	Indikatorn avvikelser investeringsbudget Månatliga investeringsråd.	Överskridande av investeringsnivåerna ger högre finans- och avskrivningskostnader.	3	2	6	Nej
3.1 Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	Producera dricksvatten	Säkra beställargranskningsprocessen	Kontrolleras att den är utförd vid BP3 beslutspunkten, i styrgruppen innan BP3 fattas.	Om inte granskningen utförs innan beställning är erfarenheten att det tenderar att resultera i kostsamma ändringar under produktions skedet, istället för i projekteringen till lägre kostnader.	3	3	9	Nej
3.1 Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	Distribuera och avleda vatten	Förebyggande underhåll	Månads- och årsboksut och flerårsbudget (långsiktiga planer)	Det förebyggande underhållet genomförs inte i den takt som behövs på grund av initialt höga kostnader.	4	3	12	Ja
3.1 Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	Hantera Projekt	Uppföljning och utvärdering av projekt Tydlig projektprocess	Arbete och uppföljning sker i styrgrupper, statusrapportering i Malte	Bristfällig leverans och/eller ökade kostnader på grund av otillräcklig tydlighet i styrning och uppföljning	4	4	16	Ja
3.1 Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	Utföra avfallshantering	Vi samlar in, tar emot och behandlar stockholmarnas avfall med finansiering via avfallstaxa.	Lagbevakningen, samt via Avfall Sveriges bevakning. Löpande ekonomisk uppföljning.	Förändrade, försvårade eller fördyrande omständigheter pga ändrad lagstiftning, politiska beslut etc. Exempel – anteckningsskyldighet farligt avfall och matavfall, returpappersinsamling och förbränningskatt. Kraftig avvikelser från budget, intäkterna täcker ej kostnaderna.	3	3	9	Nej

3.1 Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	Styra, leda planera verksamheten	Vi har en budget i balans och hållbar ekonomi	Ekonomiuppföljning, utfallsrapportering	Covid-19 ökar, fler vilande abonnemang vilket påverkar intäkterna.	3	3	9	Nej
3.1 Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	Utföra avfallshantering	Stockholm har i dag sex återvinningscentraler med fri inpassering och fritt antal besök. Verksamheten är taxefinansierad.	Registreringsskyltmätning på två ÅVC av inpasserade bilar. Förslag om införande av passersystem på alla ÅVC för kontroll av utomkommunala besök på ÅVC samt företagsbesök. Dialog inom regionen för ett regionalt utjämningsystem.	Mätningar visar att utomkommunala besök samt företagsbesök utgör en stor del (ca 25%). Ytterligare ökning medför en risk för att befintliga miljötilstånd överskrids samt att kostnaderna för mottagning och behandling ökar utan motsvarande intäkter.	2	3	6	Nej
3.2 Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna	Hantera Kund	Utveckling av "digitala kundmöten".	Marknads- och kundundersökningar	Att vi inte kan driva en digitaliseringsutveckling som motsvarar kundernas förväntningar pga..tröghet i IT-miljön.	4	3	12	Ja
3.2 Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna	Hantera personal	Vi skapar hälsofrämjande arbetsplatser och följer upp samt agerar på ohälsa	Sjukfrånvarostatistik, individuella avstämningar/hälsosamtal	Covid-19 ökar, kritiska verksamheter drabbas av hög sjukfrånvaro vilket påverkar leveransförmågan.	2	3	6	Nej

Uppföljning av intern kontroll Bolagen 2020 Stockholm Vatten och Avfall

Innehållsförteckning

Bedömning av bolagets interna kontroll	3
Uppföljning av bolagets internkontrollplan.....	3
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö.....	3
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	4

Bedömning av bolagets interna kontroll

 Tillräcklig

Analys

Bolaget bedömer att den interna kontrollen under år 2020 varit tillräcklig.

Den samlade bedömningen efter 2020 års internkontrollgranskning är att bolagets interna kontroll varit tillräcklig. En avvikelse och 5 åtgärder kopplat till IKP har registrerats, identifierade områden har aktiviteter som pågår för att förbättra arbetet ytterligare.

Granskningarna har genomförts utefter upprättad internkontrollplan för att ge en rimlig försäkran om att bolaget har en god intern kontroll.

Uppföljning av bolagets internkontrollplan

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Process:

Skapa hållbar effektiv verksamhet

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Genomförande av energikartläggning	Genomförda energi kartläggningar (Rapporter)	<p>Energikartläggning, rapportering och uppföljning</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet:</p> <p>Kontrollen har genomförts genom intervju med Hållbarhetschef och Energistrateg samt genomgång Energikartlägningsrapporter.</p> <p>Energideklarationer har gjorts och energikartläggning har genomförts (2018) i tillfredställande omfattning för att leva upp till befintliga krav. Det upplevs dock funnits svagheter/sakfel i energikartlägningsrapporterna som levererats, vilket lett till att dessa inte fullt ut kunnat ge det stöd som önskats. Svigheterna/sakfel har dock rättats till i efterhand av sakkunniga.</p> <p>Det pågår sedan en tid tillbaka ett strukturerat arbete med att ta fram en tydlig och systematisk uppföljning inom energiområdet, regelbundna "Energialogor" genomförs där Hållbarhetsenheten tillsammans med verksamheten tittar på lämpliga åtgärder och aktiviteter. En del av uppföljningen sker genom en årlig uppföljning s.k. "energibokslut".</p> <p>Arbetet med energifrågor är prioriterat. Fokus på energifrågor och utveckling av modeller och arbetsätt för energieffektiv verksamhet kommer fortsatt vara ett prioriterat område även 2021.</p>

Process:

Utveckla infrastruktur för VA och Avfall

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Kravställande BVB	Registrering och registrerings kvalitet	<p>Löpande granskning av registreringskvalitet</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet:</p> <p>Kontrollen har genomförts genom intervjuer med Avdelningschef, Samordnare BVB samt genomgång och stickprovsgranskning i systemet/verktyget samt en granskning av rutiner och instruktioner för hantering av området. En överblick gällande systematiken för uppföljning och kontroll av registreringskvalitet har även gjorts.</p>

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
		<p>Gällande rutiner och instruktioner är väl beskrivna och loggböcker för projekt startas i BVB. Kvaliteten på innehållet i loggböckerna bedöms dock vara varierande och det bedöms finnas förbättringspotential relaterat till systematik för registrering samt registreringskvalitet.</p> <p>Den systematiska uppföljningen av registreringskvalitet och antal projekt samt bedömningar behöver förtydligas och förbättras. Aktiviteter pågår både för att systematisera och tydliggöra krav samt för att "förbättra" systemet/verktyget i syfte att tydliggöra och förenkla för användaren att göra rätt, och skapa bättre förutsättningar för att skapa tydligare utfallsdata och status.</p> <p>Kontrollen/uppföljningen sker inuläget främst via manuella stickprovskontroller.</p>

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Process:

Hantera Upphandling, inköp till betalning

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Konkurrenskraft i anbud	Kontinuerlig uppföljning och årlig kontroll	<p>Utvärdering av konkurrenskraft i anbud</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet:</p> <p>Kontrollen har genomförts genom intervju med Upphandlingschef samt genomgång och stickprovgranskning av systematiken för uppföljningen och kontroll av att denna görs enligt de rutiner och mål som satts upp.</p> <p>Gällande process och rutiner är väl beskrivet i verksamhetsledningssystemet och bedöms vara kända och väl implementerade i organisationens arbetsätt relaterat till området.</p> <p>Dokumentation och uppföljningen sker i nuläget via excel. Ett systembyte är på gång vilket sannolikt kommer att underlätta arbetet med uppföljningen av området och ge bättre förutsättningar för ett tydligare övergripande/aggregerat utfall.</p> <p>Kontrollen/uppföljningen sker främst via granskning av årsutfall, aktiviteten kopplar mot indikator "andel genomförda marknadsdialoger" och det är det som följs upp. I det nya systemet (åtgärd) och för 2020 kommer även antalet anbud per upphandling följas upp.</p> <p>Ny indikator finns inlagd i ILS för 2021.</p>
Uppföljning av avtal	Uppföljningsmöten, ramavtalsuppföljning	<p>Löpande kontroll av avtals mål</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet:</p> <p>Kontrollen har genomförts genom intervju med Upphandlingschef samt genomgång och stickprovgranskning av systematiken för uppföljningen och kontroll av att denna görs enligt de rutiner och mål som satts upp.</p> <p>Kontroller görs löpande, dessa är lite olika utformade beroende på vilken del av verksamheten som berörs. Exempel på uppföljning som görs är: Löpande uppföljningsmöten vid exempelvis anläggningsarbeten (Projekt), Avtal kopplat till varor (ramavtal) och Ramavtals uppföljning (tekniska konsulter och entreprenader).</p> <p>Avtal ligger i avtalsdatabasen, anteckningar från genomförda uppföljningsmöten kopplas till respektive avtalsnummer och sparas så att dessa är åtkomliga inom inköpsenheten.</p> <p>Det finns ett pågående projekt för en översyn av avtalsuppföljning där även hantering och lagring ingår. Syftet med detta är att säkerställa ett mer generiskt och enhetligt arbete med avtalsuppföljningen i hela bolaget. Avtalen klassificeras utifrån storlek och kritisknivå.</p>